

תגובה לבקשה לקבלת מידע מכח חוק חופש המידע בנושא

'טיסות לגיוס חוב חשכ"ל'

רקע

הליך הרודשואו (Road Show) הינו הליך הכולל פגישות של נציגים מאגף החשב הכללי במשרד האוצר עם משקיעים פוטנציאליים בחו"ל, ואשר נועד לחשוף את המשקיעים לכלכלת ישראל, להעמיק את הבנתם בנוגע למשק הישראלי ופוטנציאל הצמיחה שלו. כפועל יוצא מכך, אחת התוצאות העיקריות של ההליך הינה הרחבת ההשקעה באגרות החוב של מדינת ישראל וכן במשק הישראלי כולו. המפגשים הינם מהותיים מבחינה מקצועית להצלחת ההנפקה ותומך ב:

1. חשיפת השווקים לנתוני המשק הישראלי
2. הגדלת בסיס המשקיעים
3. יחסי הכיסוי של ההנפקה

הליך זה מקובל בכל המדינות ומומלץ מקצועית כיוון שהוא תומך בהצלחת ההנפקה והורדת הריבית הנדרשת. מדינות אשר ביצעו הנפקות בשווקים הגלובליים בשנים 2014-2015 וביצעו הליך רודשואו מקדים כוללות את צ'ילה, קוריאה ופולין (מדינות הייחוס של ישראל) וכן את פינלנד, שוודיה, ספרד, פורטוגל, מקסיקו ועוד.

המפגשים אשר מתקיימים במהלך הרודשואו הינם מפגשים מקצועיים מורכבים הכוללים מתן רקע על כלכלת ישראל, השוואה למדינות בעולם, סקירות מאקר-כלכליות וגיאו-פוליטיות ומתייחסות לנושאים פיסקליים, מוניטריים ונושאים של ניהול חוב. המפגשים מועברים בשפה האנגלית.

במהלך שלוש השנים האחרונות, ביצע אגף החשב הכללי שלושה הליכי רודשואו מרוכזים במדינות שונות בעולם, אשר הובלו על-ידי מנהל חטיבת המימון יחד עם מנהל יחידת החוב. במפגשים המוגדרים אסטרטגיים, הן עבור מדינת ישראל והן עבור המשקיעים, ואשר היו בעלי משמעות פוליטית כמו גם כלכלית, כגון סדרת מפגשים בסינגפור, השתתפה גם החשבת הכללית במשרד האוצר.

התייחסות להליך ארגון הרודשואו

במסגרת הרודשואו, משתתפי המפגש נוסעים בין מדינות שונות במשך מספר ימים מצומצם ופוגשים עשרות משקיעים במסגרת של כ- 10-7 פגישות ביום. מפאת הזמן הקצר, ריבוי הפגישות והמעבר בין מדינות, ההליך כרוך בלוגיסטיקה מורכבת. לצורך סיוע בנושא זה, נציגי האגף נעזרים בחתמים אשר עוזרים בפן הלוגיסטי. שיטת הפעולה הנ"ל מתחייבת מעצם היות התהליך כה מורכב לוגיסטית הכולל שינויים תכופים. כל ההוצאות בגין הסעיפים הנ"ל משולמות תחילה על-ידי החתמים, ומשרד האוצר משפה אותם באופן מלא בגין כל העלויות. כל החוזרי ההוצאות מבוצעים על פי הוראות התכ"ם ונהלי החשב הכללי ביחס לנסיעות עובדי מדינה לחו"ל, לינות והחוזרי הוצאות. בעקבות דוח מבקר המדינה בשנת 2009, קבע החשב הכללי דאז נוהל אשר עיקריו:

1. משרד האוצר יישא בכל עלויות הרודשואו.

2. כל העלויות והתעריפים הינם בהתאם להנחיות חשכ"ל והוראות התכ"ם.

פירוט טכני של אופן הבחינה של עלויות הליך הרודשואו

לפני כל רודשואו נעשית בחינה של לוחות הזמנים המוצעים והצעות לטיסות ומלונות מהחתימים בהתאם ללו"ז. הלו"ז מועבר גם לסוכנות הנסיעות הממשלתית אשר מצידה נותנת הצעות מחיר לטיסות ולמלונות בהתאם ללו"ז. נציגי החשב הכללי מבקשים לקבל מספר הצעות לכל אחת מן הטיסות ולכל אחד מן המלונות ברודשואו כולו. לפני אישור והזמנת הטיסות והמלונות נערכת שיחה עם הגורם המקצועי בחשב הכללי האחראי על נושא הטיסות לחו"ל בכלל הממשלה, במהלכה דנים בכל אחת מן הטיסות וכל אחד מן המלונות ומחליטים בנפרד על הטיסה הרלוונטית והמלון הרלוונטי שיוזמן והאם יוזמן על ידי סוכנות הנסיעות הממשלתית או על ידי החתימים. ההחלטה נעשית בשים לב לאופי המיוחד של עריכת רודשואו אשר בא לידי ביטוי בהוצאה של נוהל מיוחד להחזר הוצאות רודשואו ובשים לב להנחיות החשב הכללי באשר לנהלי נסיעה ושהייה של עובדי מדינה בחו"ל ולהצעות המחיר שהתקבלו מסוכנות הנסיעות הממשלתית. לפיכך, חלק מן העלויות בשלושת הרודשואו האחרונים שולמו על ידי החשב הכללי באמצעות חתימים וחלקן באמצעות סוכנות הנסיעות הממשלתית.

כפי שצוין, ההליך של ארגון הרודשואו ותשלום בגין הוצאותיו שונה משמעותית מאז שנת 2009, בעקבות דו"ח מבקר המדינה בנושא. עד לשינוי הנוהל הוצאות הרודשואו שולמו על ידי החתימים במלואן ונחשבו לחלק מהוצאות ההנפקה. אולם לאחר יישום מלא של מסקנות המבקר, הוצאות הרודשואו נבחנות על ידי החשב הכללי בהתאם לנהלים הרלוונטיים לעובדי מדינה, מבוצעות בחלקן על ידי החתימים ומשולמות במלואן על ידי החשב הכללי כהחזר לחתימים בתום הרודשואו.

כמו כן נדגיש כי הליכי הרודשואו התקצרו משמעותית בשנים האחרונות, וצומצמו למינימום משך הזמן הנדרש לביצועם, כחלק מהתמקצעות והתייעלות יחידת החוב בחטיבת המימון. ההליך מבוצע בהתאם לנהלים ותוך חסכון מקסימלי בעלויות, כאשר בסופו של דבר, העלות זניחה ביחס לתועלת האפשרית מביצוע ההליך והצלחת ההנפקה.

נדגיש כי ההוצאה בגין עלויות השיווק (הליך הרודשואו) הינה מינורית הן ביחס להיקף ההנפקה ולהוצאות נוספות הנדרשות לצורך ביצוע הנפקה בשווקים הגלובליים כגון תשלום עבור דירוג אשראי, אך נתפסת על ידי החתימים והמשקיעים כחיונית להצלחתה.

ינואר 2013 - רודשוואו מקדים להנפקה גלובלית של 2 מיליארד דולר

רקע: ההנפקה שבוצעה לאחר הרודשוואו הייתה הראשונה במסגרתה הונפקו שני טווחים לאיגרת: 1 מיליארד לעשר שנים ו-1 מיליארד ל-30 שנה. כמו כן, הייתה זו הפעם הראשונה במסגרתה הונפקה אגרת דולרית ל-30 שנה בשווקים הגלובליים. הביקוש בספר המשקיעים היה גבוה מהמצופה והריבית על ההנפקה הייתה בקופון הנמוך אי פעם בהנפקה דולרית.

מקום: אירופה וארה"ב

תאריכים: 13.01.2013-17.01.2013 (כולל זמני טיסות)

פירוט הצוותים:

צוות 1 - לוס אנג'לס, סן פרנסיסקו, שיקגו

משתתפים:

- גברת סיגלית סייג - ראש הנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק
- מר אמנון קראוס - סגן ראש הנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק
- גברת צ'יה אגדי - כלכלנית בנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק

צוות 2 - ניו יורק, בוסטון

משתתפים:

- מר גיל כהן - מנהל יחידת החוב הממשלתי, משרד האוצר
- מר מעוז שהרבני - מנהל מחלקת חוב חיצוני ועסקאות מט"ח, משרד האוצר
- גברת שירלי שטריפלר - אחראית קשרי משקיעים בנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק

צוות 3 - לונדון, מינכן, פרנקפורט

משתתפים:

- מר יהלי רוטנברג - מנהל חטיבת המימון, סגן בכיר לחשבת הכללית, משרד האוצר
- גברת איילת פרלשטיין - ראש ענף חוב חיצוני, משרד האוצר

חתם מארגן לוגיסטיקה: BARCLAYS

עלויות - סכומים ששולמו על ידי החתמים והוחזרו לחתמים על ידי החשב הכללי בכפוף לקבלת חשבוניות מפורטות אשר נבדקו ואושרו. לא ניתנה כל מקדמה לחתמים והסכומים הוחזרו לאחר קבלת פירוט החזר ההוצאות ובדיקתו בהתאם לנהלים.

- טיסות - חלקן אורגנו על-ידי החתמים וחלקן על-ידי סוכנות הנסיעות הממשלתית.
- מלונות - הוזמנו על-ידי החתמים.
- תחבורת קרקע - אורגנה והוזמנה על-ידי החתמים.
- ארוחות - הוזמנו על-ידי החתמים.

4,966.52 \$	טיסות	תחבורה (טיסות והעברות)
4,611.92 \$	תחבורת קרקע אירופה	
8,073.35 \$	תחבורת קרקע ארה"ב	
5,943.37 \$	מלונות וארוחות	שהייה

יולי 2013 - רודשואו מקיף באסיה

רקע: רודשואו מקיף במזרח, בסינגפור והונג-קונג אשר כלל פגישות אסטרטגיות עם משקיעים גדולים ומרכזיים באסיה. בעקבות הרודשואו נרשמה השתתפותם של מספר משקיעים אסייתיים בהנפקת מדינת ישראל באירו בינואר 2014.

מקום: סינגפור והונג-קונג

תאריכים: 2013-01.08-27.07.2013 (כולל זמני טיסה)

משתתפים מטעם משרד האוצר:

- גברת מיכל עבאדי-בויאנג'ו - החשבת הכללית, משרד האוצר
- מר יהלי רוטנברג - מנהל חטיבת המימון, סגן בכיר לחשבת הכללית, משרד האוצר
- מר גיל כהן - מנהל יחידת החוב הממשלתית, משרד האוצר

חתם מארגן לוגיסטיקה: BARCLAYS

עלויות:

- טיסות - הוזמנו על-ידי סוכנות הנסיעות הממשלתית.
- מלונות - הוזמנו ואורגנו על-ידי החתמים.
- תחבורת קרקע - אורגנה על-ידי החתמים.
- ארוחות - שולמו על ידי החשב הכללי במסגרת אש"ל.

3,010.98 \$	תחבורת קרקע אסיה
2,713.25 \$	מלונות

ינואר 2014 - רודשואו מקדים להנפקה גלובלית של 1.5 מיליארד אירו

רקע: ההנפקה שבוצעה לאחר הרודשואו הייתה ההנפקה הראשונה באירו מאז שנת 2010 ולמעשה היוותה חזרה של מדינת ישראל לשוק האירו לאחר היעדרות ארוכה של ארבע שנים. הנפקה זו התאפיינה בספר המשקיעים החזק ביותר שנצפה בהנפקה של מדינת ישראל, כאשר המשקיעים הגלובליים הגדולים, המרכזיים והמשפיעים ביותר השתתפו בהנפקה. הרודשואו כלל ארגון מספר אירועים למשקיעים. הקופון בהנפקה זו הינו הנמוך אי פעם ששילמה מדינת ישראל על הנפקה באירו. הנפקה זו זכתה בפרס 'הנפקת השנה' של מגזין The Banker הודות לחזרה המוצלחת לשוק לאחר היעדרות ארוכה יחסית של 4 שנים, הקופון הנמוך ורשימת המשקיעים המרשימה.

מקום: אירופה

תאריכים: 19.01.2014-23.01.2014 (כולל זמני טיסות)

פירוט הצוותים:

צוות 1 - לונדון

משתתפים:

- גברת מיכל עבאדי-בויאנגיו – החשבת הכללית
- מר יהלי רוטנברג - מנהל חטיבת המימון, סגן בכיר לחשבת הכללית, משרד האוצר
- גברת סיגלית סייג - ראש הנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק

צוות 2 - פרנקפורט, מינכן, פריז

משתתפים:

- מר גיל כהן - מנהל יחידת החוב הממשלתית, משרד האוצר
- גברת שירלי שטריפלר - אחראית קשרי משקיעים בנציגות הכלכלית של משרד האוצר בניו-יורק

צוות 3 - ציריך, ז'נבה, אמסטרדם, האג

משתתפים:

- מר מעוז שהרבני - מנהל מחלקת חוב חיצוני ועסקאות מט"ח, משרד האוצר
- גברת איילת פרלשטיין - ראש ענף חוב חיצוני, משרד האוצר

חתם מארגן לוגיסטיקה: Citi

עלויות - סכומים ששולמו על ידי החתמים והוחזרו לחתמים על ידי החשב הכללי בכפוף לקבלת חשבוניות מפורטות אשר נבדקו ואושרו. לא ניתנה כל מקדמה לחתמים והסכומים הוחזרו לאחר קבלת פירוט החזר ההוצאות ובדיקתו בהתאם לנהלים.

- טיסות - חלקן אורגנו על-ידי החתמים וחלקן על-ידי סוכנות הנסיעות הממשלתית.
- מלונות - הוזמנו על-ידי החתמים.
- תחבורת קרקע - אורגנה והוזמנה על-ידי החתמים.
- ארוחות - חלקן שולם על ידי החשב הכללי במסגרת אש"ל; אירועים שאורגנו למשקיעים במסגרת הרודשואו שולמו על-ידי החתמים.

15,090.16 \$	טיסות	תחבורה
12,743.84 \$	תחבורת קרקע	
3,289.45 \$		מלונות